

Konst Recension

Arvet efter Andy Warhol

För mycket Warhol-derivat, för lite Andy

Bo Nilsson, curator och chef för Artipelag, gör sin fjärde Andy Warhol-utställning. Den här gången är konstnärer och produkter som inspirerats av den store Andy i fokus. Men behållningen är ett rum med teckningar från 50-talet, skriver Dan Backman.

Andy Warhol, "Hammer & sickle", 1977, i utställningen på Artipelag. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Arvet efter Andy Warhol

Genre: Utställning
Var: Artipelag, Värmdö
TOM 25 september

Förra året gjordes det ett trettiotal Andy Warhol-utställningar världen runt och Artipelags Bo Nilsson berättar på pressvisningen att det är hans fjärde Warhol-utställning. I något som liknar ett försvarstal betonar han Warhols fortsatta betydelse och profetiska förutsägelser. Det låter sig sägas men ett oproportionerligt fokus på Warhol bidrar till en snäv historieskrivning där bortglömda men viktiga konstnärskap förblir marginaliserade.

Artipelag-presentationen av Warhol sönderfaller i flera delar. Det finns foto- och filmbås så att besökarna ska kunna känna sig som superstars på sociala medier i femton sekunder, Warhols berömda femton minuter har ju krympt, och man kan trycka sina egna silkscreens.

Ständigt dessa Brilloboxar. Moderna museetchefens Pontus Hulténs tilltag att låta SVD göra egna repliker av Warhols Brilloboxar spökar på Artipelag. Foto: Jean-Baptiste Béranger

En stor sal har klätts med silverfolie och ska föreställa Warhols ateljé The Factory, som den såg ut mot slutet av 60-talet när den låg på East 47th street. Ronald Nameths filmdokumentation av multimediahappningen "Exploding plastic inevitable", med Velvet Underground och allehanda knasigheter, visas på storbildsskärmar men annars är det mycket ödsligt: den mytiskt kreativa blandning av arbetsplats, knarkarkvart och hedonistisk festlokal som Warhol och hans gäng skapade går ju knappast att återskapa i en konsthall på Värmdö.

En stor del av utställningen lutar sig mot Warhols profetia "in the future alla department stores will become museums and all museums will become department stores". Det är ju inte riktigt sant men på Artipelag tas det som intäkt för att visa upp produkter skapade av formgivare med utgångspunkt i Warhols estetik och konstnärskap. Produkter som framför allt olika modeföretag fått tillstånd av Andy Warhol Foundation att sälja under sitt namn.

Andy Warhol av Ronald Nameth Foto: Ronald Nameth, 1966-2016/Artipelag

Det är en stor samling mer eller mindre begåvade appropriationer men utspridda över konsthallens många kvadratmetrar känns det ändå som de licensierade parfymflaskorna, kläderna, skateboarden, och allt det andra, getts för stor betydelse.

Produkterna, som i konsekvensens namn borde vara till salu, är förstås helt i linje med Warhols eget konstnärskap, som ju i huvudsak byggde på andras bilder. En konstnärlig praktik som efter hans död 1987 blev till en överblickbar djungel av original och kopior.

Med tiden har andra konstnärer kopierat Warhol, som Mike Bidlo och Elaine Sturtevant, och på utställningen har Artipelag-teamet gjort en egen variant på Brillo-lådorna. Ett tilltag som refererar till Pontus Hulténs kopior som kom att [valsa runt som Warhol-original](#).

Andy Warhol, "N.t. (Portrait of a man resting his head on his arms), ca 1950. Foto: Jean-Baptiste Béranger.

Det bästa med utställningen är ett rum med ett fyrtiotal aldrig i Sverige visade teckningar från 1950-talet. Precis som de illustrationer Warhol gjorde för tidningar vid denna tid visar de vilken känslig tecknare och konstnär Warhol faktiskt var innan han började massproducera screentryckta bilder och jobba på sin egen mytbildning.

Teckningarna, som egentligen är ett slags handgjorda tryck, är **SVD** ~~omvandlade~~ efter fotografier i Time. Det är uteslutande porträtt och Warhol har reducerat dem till känsligt stiliserade linjeteckningar långt från förlagan. Det gulnade och ibland vikta och delvis sönderrivna papper han tecknat på har en vacker patina.

Andy Warhol, "Untitled (mylar sculpture I-III)", 1969/1970. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Här finns också en aldrig tidigare i Sverige visad tredelad skulptur som kan tjäna som lockbete. Titeln är "Untitled (mylar sculpture I-III)" och skulpturen kan sägas vara en ready-made då den helt enkelt är sex rullar av plastfilm (lila, guld, grönt, rosa) monterade i tre plexiglasboxar. Verket är från 1960–70 och enligt Bo Nilsson är det Warhols kommentar till den då aktuella minimalismen. Om det stämmer är det genialiskt, samtidigt som det är en superdekorativ skulptur som Jeff Koons antagligen gärna skulle ha gjort.

Tyvärr är skulpturen inklämd i ett litet rum mellan bord där en också aldrig förr visad grafikportfölj lagts upp. Här talar vi om grafiska blad som aldrig någonsin sett ljuset efter tryckningen. Dessvärre bidrar screentrycket, en variant på elektriska stolen-motivet, inte med något nytt till förståelsen av Warhol.

Dan Backman [Följ skribent](#)